

Hoffmann István jelenkori kollekciója

Életmű-keresztmetszetek

Vándor, ki itt belépsz, telj el minden reménnyel! S nem fogsz csalódní. A családi házak mai giccskultusza közepette alig leplezhető öröm Hoffmann Istvánékhöz megérkezni. A napfénytől függően a mályva, a bordó, a méregzöld és a földbarna különböző árnyalataiban játszik Záborszky Gábor helyspecifikus murális munkája, a maratoni üveglapokból összeállított utcafront. Beljebb lépve a művészeti és funkcionális találkozás: az első ajtó Klimó Károly alkotása.



Záborszky Gábor üvegfala
a nappali nézete

Még a szocializmus idején, nem kis politikai vihart kavarva, Klimó két fa-ajrót is felgyűjtött, s a megúszkösödött tokokba emberi torzókat illesztett. A két darab egyike – ajtólapra erősítve és plexikererbe foglalva – ma a gyűjtemény része. Csak sajnálni lehet, hogy a kollekcióból hiányzik a harmadik vágyott, nagyméretű, részben helyspecifikus „objekt”: a Deim Pál egyik szentendrei kiállításához készítette, s onnan a tárlat lebontása után nyomtalanul eltűnt „kapu”-alakzat azóta is lappang.

Hoffmann István gyűjteménye a nyolcvanas évek eleje óta formálódik. A családban hagyomány volt az igényes lakberendezés, de értékesebb műtárgyakat a szülei még nem szereztek. Neki azonban egy kiváló általános iskolai rajztanár, Kreitz Károly kedvet csinált mind az alkotáshoz, mind a kiállítások látogatásához. A középiskolás fiú azután a csepeli Kaszák klub tagja is lett, s különösen Bortnyik Sándor korai műveit kedvelte. Az egyetem elvégzése után egy évtizeddel vezető mérnöki pozícióba került, s ekkor vette első kortárs műtárgyát, egy felugóssy László-munkát a szentendrei Artéria Galériában – havi kétezzer forintos részletre. A Vajda Lajos Stúdió alkotói közül Wahorn Andrásához kötődött tartósan, akinek korábbi művei közül több is látható az anyagban (Blue Man, Big Wave). Wahorn részben ez a mecénási kapcsolat terelte a szobrászat irányába, hiszen először Hoffmann öntette egy fafaragását bronzba.

A gyűjtemény másik iránya Záborszky Gábor munkáinak felfedezésével alakult ki. A nyolcvanas években még magát a művészt is meglepte, hogy idehaza is vásárolni kívánnak tőle, s így a gyűjtővel hamar barátivá vált a kapcsolata. Ma Záborszky aranylistós munkáiból, merített papírobjektjeiből, nagyméretű reliefsjeiből egyaránt kulcsdarabok erősítik a kollekciót. A rendszerváltás táján kezdtek Gábor Áron alkotásai bekerülni az anyagba, amelyek közül kiűnik egy – a későbbi harsány színektől és lendületes gesztusoktól még jócskán eltérő – filozofikus, korai mű. Soós Tamás döntő súllyal szerepel, mindenekelőtt a Barokk melankólia című sorozat El Greco-t megidéző darabjával. Szintén több alkotással, így egy ma már unikumnak számító gesztusképpel van jelen Nádler István. Az idősebb generációt képviseli még Paizs László, akinek vastag felületfelhordású, drámai emberpárképe a kollekcióban látható kevés (félig) figuratív mű egyike, míg egy-egy objektje a gyűjtemény koncepciót vonulatát fémjelzi. Bár kevesebb művel képviselteti magát, a gyűjtő számára igen fontos alkotó Konok Tamás.

Az egyes művészek munkásságát mélységben reprezentáló gyűjtemény néhány éve már tudatos vételek eredménye. Hoffmann felismerte: őt hat művészre kell összpontosítani, s őket időben is visszanyúlva, átfogóan gyűjteni. Ez azzal jár, hogy Ujházi Pétert például egy adott korszakának három műve képviseli, míg számos más alkotótól egyelőre csupán egy-két munka található a gyűjteményben (Swierkiewicz Róbert, Szőnyei György, Regös István, Várady Róbert, El Kazovszkij, Fehér László, Szirtes János).

A kollekció nyitott a fiatalabb kortárs alkotók – például Braun András, Fuchs Tamás – felé is. Baksai József egy-egy képe egyelőre a gyűjtő „kivánságlistáján” szerepel. Szűcs Attila nagyméretű vászna a Fővárosi Képtárnál van tartós letétben. Hoffmann cége egyike volt azoknak is, amelyek a Ludwig Múzeum számára műveket vásároltak; ez esetben egy Záborszky-darabot. A fiatal művészek képei közül több a gyűjtő által működtetett belvárosi lakberendezési stúdió díszíti. A lakberendezési elhivatásból adódóan a gyűjteménybe szervesen illeszkednek iparművészeti, főleg üvegmunkák (Polyák János, Buczkó György), sőt festőként jegyzett alkotók bel- és kültéri tárgyal is (Barabás Márton). Az áprilisi kölni nemzetközi művészeti vásáron a Hoffmann-kollekció egyike volt azon hazai magángyűjteményeknek, amelyekből a szervezők meghívására – Perényey Mónika és Pillinger Erzsébet művészettörténész tevékenységének köszönhetően – külön magyar válogatást lehetett látni.